

ლო ამიერკავკასიაში ეწეოდა დიდ კულტურულ მუშაობას, მისი ხელმძღვანელობა უდავო იყო და მისი ზრახვანი წაყარნახევი იყო ერთა სოლიდარობის უდიდესი გარანტი.

თუ წინეთ ჩვენი მთავრობა ახერხებდა მეზობელ სახელმწიფოთა მესვეურების აგრესიობის ფრთხილ შეკვლევას, მათ ერთგვარ კალაპოტში ჩაყენებას და ერთგვარ ურთიერთობის ერთა შორის დაცვას მას შემდეგ რაც ბოლშევიკები ახერხებდნენ და სომხეთს ეწეოდნენ და ამ ქვეყნების სოციალისტური მოხდა, მდგომარეობა ძირიანათ გამოიცვალა და ახერხებდნენ—სომხეთის მესვეურები ძალზე გაკანკილებულნი მათ დაკარგეს ყოველგვარი საზომი რიგბინობის, თავისი ხალხის ძალების დაზოგვის და ბრძოლის გუნებაზე დადგნენ აქ, ისინი ასრულებდნენ ბოლშევიკების მიზნებს და მიზანში საქართველო ყავთ ამოღებული. საქართველო დანგრეს, მისი დამოუკიდებლობა წაიშალა, ს ა ქ ა რ თ ვ ე ლ ო რ უ ს ე თ ი ს ნ აწილათ გადაიქცეს აი წადილილი ბოლშევიკების და ამ გზით აყენებს ახერხებდნენ—სომხეთს ბოლშევიკური რუსეთი ბოლშევიკების ასეთი ზრახვის შედეგი იყო, რომ ახერხებდნენ ჩვენ ეკონომიკა და ორთქმავლებს იტაცებს და თავის საქართველოსთვის იყენებს, ბოლშევიკების ბორჯი ვეგვის შედეგია, რომ გაწითლებული სომხეთი ახმალა და ნოტებს გვიგზავნის, უკმეხათ გველაპარაკება და ომის სურვილის ამკართ სინანოტებაში. ბოლშევიკში გვებრძვის წინ, ანელს ჩვენს შინაურ მუშაობას, გვიბრძვის ხელ ეკონომიკურ მემკვიდრეობის გაღვივებაში, ბოლშევიკში გვებრძვის გარედან ახერხებდნენ სომხეთის საშეაღებით, იძულებული გვხდის საზღვარზე ჯარი ვიყოლიოთ და დიდი ხარჯი გსწიოთ.

ბოლშევიკურმა რუსეთმა მოახერხა ამიერ კავკასიის ერთა დამოკიდებულების გამოწვევა, აქ მოხინაღრე ერთა არსებული არა მგობრული განწყობილების უფრო გაუარესება და მით საქართველოს მდგომარეობის საგრძობლო გართულება. ჩვენი დემოკრატიკარგათ ხედავს ბოლშევიკების ასეთ ღვაწლს და მათ მოქმედებას შესაფერათ დაფასებს.

მოკლე შენიშვნები.

X

ეკონომიკური თვითმოქმედებაში უნდა ჩვენ ჩვენი თვითმართველობა.

ქალაქები და ერობები.

ეს მოვალეობა მათ არგუნა დროთა ბრუნვამ.

თვითმართველობათა მოღვაწეობა რევოლუციური და დღეს, რევოლუციური შემდეგ სხვა და სხვა სურათით წარმოადგენს.

ეს სხვა და სხვაობა შეეხება როგორც პოლიტიკურს, ისე ეკონომიკურ პირობებს.

წინეთ ქალაქი დესპოტიის უდიდეს ქვესულს დაფავთა და არ სარგებლობდა არავითარ პოლიტიკურ უფლებებით.

დღეს ის სრულიად თავისუფალია და სახელმწიფო ძალა უფლებასდგის ორგანიზაციის იღვლება.

წარსულში ქალაქი არ შეცდოლა გამოიჩინა არავითარი ინიციატივა, მისი საბიუჯეტო უფლებები შეზღუდული იყო.

ყოველს მის ნაბიჯს თვითმპყრო-

ბელობის ერთგული ძალა ეკონომიკურ პრინციპებს უთვალთვალდებოდა.

ახლა ქალაქი და ერობას სახელმწიფოსგან მინიჭებული აქვთ ფართე და უდავო საბიუჯეტო უფლებები, ახლო მომავალში დამფუძნებელი კრება დააკანონებს მათ და თვითმართველობებს გაეხსნებათ თავისუფალი და ფართე საბიუჯეტო ეკონომიკური შემოქმედებისა...

ახლა თვითმართველობები მცირე გამოქალაქის გარეშე, მოქმედებენ სრულიად თავისუფლათ და დამოუკიდებლათ, მაგრამ მათი მეურნეობა მაინც დიდ კრიზისს განიცდის.

ქალაქებს და ერობებს ისტორიამ არგუნა უდიდესი მოვალეობა, ადგილობრივ საქმეების სრულიად თავისუფლათ მოწყობა-მოგვარება, მაგრამ მანვე უნდადგინოს მათ ისეთ მიმე პირობებში მუშაობა, რომელთა ადგილათ გაღალახვა შეუძლებელია. რაში გამოიხატება ეს მიზნებები? ცხადია—მსოფლიოს ეკონომიკურ კატაქლიზმებში.

საერთო ეკონომიკური კრიზისი მაკლავუნასავით დააწვა თვით მმართველობებს და ფრთხილ სურს მათ საქმიანობას.

ახრჩობს ათ ალტაცებულ ზოახვებს და მუშაობას!

ქალაქების აღმშენებლობა—მოწყობისათვის საჭიროა შეუწყვეტელი კავშირი მსოფლიოს ბაზართან, კულტურული ცხოვრების პირობები გამოაღწიანოებს მრეწველობის ნორმალურ მდგომარეობიდან

დღეს კი მრეწველობა ეცემა და ქალაქების კულტურული ცხოვრებაც უარესდება.

ქალაქების უმრავლესობა ვალდებულნი იხრჩობა, ხარჯებს ვერ აკმაყოფილებს არსებული შემოსავალი და დეფიციტი დეფიციტს ემატება.

ქალაქების და ერობების მუშაკები თავგამოდებით იბრძვიან მდგომარეობის გამოისასწორებლათ, ამისათვის ამოიწურა ყოველგვარი ზომბა, მაგრამ სასურველ შედეგს ვერაგრობით ვერ ვხედავთ...

და ვიცოც დაინახავთ, თუ ჩვენი ზომები ნახესხები ქნება მართა წარსული საქმიანობის არხიდან, თუ ჩვენ თავი დროზე არ გავცილდებით მუნიციპალური მოღვაწეობის ველ შკოლას.

საჭიროა ახალი გზის გამოხახვა. ერთად ერთ ასეთ გზად ჩვენ უნდა ვაღიაროთ მუნიციპალური წარმოების გაჩაღება.

ქალაქებმა და ერობებმა დაჩქარებით უნდა მოაწყონ მუნიციპალური წარმოება.

ამ თავითვე უნდა მოქციონ ხელი შემოსავლიან დაწესებულებების მოგვარებას.

ამაში მათ ხელს უწყობს ჩვენი ქვეყნის ბუნებრივი სიმდიდრეც და საშობლო კანონმდებლობაც.

ერთად ერთი ხელის შემშლელი გარამოება არას ის, რომ ევროპა ძველებური სიჩქარით და იაფათ ვერ იძლევა საწარმოვო იარაღებს, მაგრამ თუ ჩვენ გამოვიჩინოთ უნარს, თვით საქართველოში აღმოჩნდება სახელდახელით საქმიანობის იარაღები. დახარჩენს კი ისევ დასავლეთი მოგვეკმს.

დეფიციტების დასაფარავათ დღემდე თვითმართველობები შეწყურებდნენ მთავრობის ხესს, მაგრამ ამით საქმე ვერ მოგვარდა

მუნიციპალურა მრეწველობა, თუ ის კარგათ იქნა დაყენებული და ფარავს დეფიციტებს და ამავე დროს ის დიდ ფაქტორი იქნება სახელმ-

წიფოს ეკონომიკურ კეთილ დღეობისათვის

სად უნდა იზოგონო ქალაქებმა და ერობებმა საამისო თანხები!

ამ საკითხის სწორათ გადაწყვეტა ჩვენი მუშაობის უნარსა და გამოცდილებათა დამყარებული.

ჩვენ არ უნდა გვეკონდეს სხვისი იმედი.

უცხოელებს ჩვენ უნდა მივმართოთ მხოლოდ იმისათვის საქმეების მოსაგვარებლათ, რომელთა დაყენებას ჩვენ ვერავითარ შემთხვევაში ვერ მოვახერხებთ

არ უნდა შევეყურებდეთ მთავრობის სუბსიდებებსაც.

თვით ხალხშია დაგროვილი დიდძალი თინხები, რომლებიც აორკეცებენ არსებულ სიძვირეს: საჭიროა ამ ფულების გამოყენება და ამისათვის შესაფერი ზომების მიღება

ქალაქებს და ერობებს საშეაღება აქვთ ფაბრიკა-ქარხნების მოსაწყობათ შეეკონ ერთმანეთს პირობით, შექმნან საზოგადოებები და გამოუშვან საკუთარი აქციები.

ჩვენ იმედი უნდა ვიკონათ, რომ ხალხი დიდის ნდობით შეხედავს ასეთ საქმიანობას, შეიძენს აქციებს და ხელს შეუწყობს საკუთარი მრეწველობის მოწყობას.

მაშინ დეფიციტებიც ამოიწურება და საშობლო მხეც უფრო მოგვეაღვსება...

პ. შირსხალაიშვილი.

მიწაჰის დათმება.

საქართველომ მაქსიმუმი ეცხრები-სად უნდა დახარჯოს და ყველა საშუალებები იხმაროს იმისთვის, რომ რესპუბლიკამ არ იგრძნოს სასურსათო კრიზისი, ხალხს არ დააკლდეს პური თუ მკაღ.

საქართველომ საკუთარ ღონისძიებას უნდა მიმართოს, რადგან თანდროულ პირობებში ძნელია გარეშე ქვეყნებიდან პურის შემოზიდვით თავს დამედეგება. ქართველი ერი სასოფლო-მეურნეობის გაინტენსიფიკათ უნდა შეეცადოს, რომ მას თავის მიწის ნაყოფი ეყოს.

საქართველოს ტერიტორიისზე რაც შეიძლება მეტი მიწა უნდა დაითესოს, ყველა მამულეები ქირხახულს უნდა იძულოდნენ და მხოლოდ აქას შეუძლია თავიდან აგვაშოროს სასურსათო კრიზისი. როგორც ვიცით დღემდის საქართველოში მიწების საგრძობლო ნაწილი რჩებოდა დაუთვისავი. სოფლებში ბევრმა მიატოვა მიწის დაშეშება და სპეკულიაციის მიყო ხელი, რადგან ეგონა, რომ ადვილად ნაშოვარი ქალაქის ფულეები ქირხახულზე უფრო მეტს იფასებდა.

მთავრობამ უკვე ყურადღება მიაქცია მიწების დათვისვის საკითხს, მან გამოისცა დეკრეტი თავისუფალ მიწების იძულებით დათვისვის შესახებ. ყველა მოვალეა დათვისოს თავისუფალი მიწა და აუ ეს მას არ შეუძლია მაშინ უნდა გასცეს. აერთოდ მ საქმეს სოფლოურ საქართველოში ერობები გაუძღვება.

მთავრობის ეს დეკრეტი ფრიალ რეალურ მნიშვნელობის არის და მისი ცხოვრებაში მიხან შეფარდებით გატარება დიდ სარგებლობას მოიტანს.

ჩვენ ყოველ დღე ვამბობთ, რომ ჩვენ უნდა გვეკონდეს მხოლოდ საკუთარი თავის იმედი.

ამ მხრით სურსათის საქმეშიც რამოდენიმე მაინც უნდა დავიზღვიოთ ჩვენზეც საშეაღებები თაფი სურსათით ქვეყნის უზრუნველყოფა

პოლიტიკურ სიმაგრის უტყუარი თავდებობა.

ჩვენი ლოზუნგები უნდა იყოს დღეს ვაგვართოვით სოფლის მეურნეობა.

რაც შეიძლება მეტი მოახინათ და დაეთესოთ ჩვენი მიწები.

ი რ—ლი.

აზარბიჯანი და სპარსეთი.

თბილისში მიღებულ ცნობების მიხედვით შესხვეწათა შეიარაღებულმა რაზმებმა შეტევა დაიწყეს ლენქორანის მხარეზე.

სპარსეთსა და ახერხებდნენ შორის დამოკიდებულების გამოწვევების ნოტაც მოწმობს, რომელიც ახერხებდნენ სავარყო საქმეთა კომისარმა ჰუსეინოვმა ჩააბარა ახერხებდნენ შიქარსეთის წარმომადგენელს.

ამ ნოტაცა ჰუსეინოვი დახლოვებით შემდეგ სწერს სპარსეთის წარმომადგენელს:

სარწმუნო ცნობების მიხედვით სპარსეთში დაარსდა ყაჩაღთა დიდი ბრბოები, რომელნიც თავს ეცემან, სძარცვან და ყოველნაირად აწუხებენ ახერხებდნენ სოფლებს ლენქორანის მხარისა და მულანის რაიონში. ეს თავდაცემანი, როგორც ეტყობა, ხდება სპარსეთის მთავრობის ჩუმის თანხმობით და ანტანტის აგენტების ხელმძღვანელობით, რომელთაც თავის მოქმედების ცენტრად ქალაქი არდებილი აურჩევიათ. ასეთი თავდაცემანი სერობულს საფრთხეს უმზადებენ ახერხებდნენ მთლიანობასა და დამოუკიდებლობას. ჩემმა მთავრობამ გადასწყვიტა, ყოველგვარის ზომით სათავეში ჩახარჩოს ეს საფრთხე. გთხოვთ ამ ნოტის შინაარსს აცნობოთ თქვენს მთავრობს.

ამ ნოტის პასუხად სპარსეთის წარმომადგენელმა ჰუსეინოვს აცნობა, რომ მან უკვე გაუგზავნა შესაფერი ცნობა სპარსეთის მთავრობას, მაგრამ უგზობის გამო პასუხა ვერ არ მიუღია. რაც შეეხება საერთოდ სპარსეთის მთავრობას, მას აგრესიული მისწრაფებანი არა აქვს მეზობელ და მოძმე ახერხებდნენ ისაღმი და ამიტომ ვიმედოვნებ, რომ ყოველგვარი გაუგებრობანი ამ ორ მეზობლის საზღვრებზე მშვიდობიანის გზით გადასწყვეტა, — ასე თავდება პასუხი სპარსეთის წარმომადგენლისა.

უცხოეთი.

რუსეთის საკითხი.

რუსეთის დამფუძნებელ კრების ცნობილ წევრებმა, ს. რ. და კადეტებმა ჩერნოვის თვითმმართველობით პარიზში ყრილობა მოიწვიეს. ყრილობის მიზანია რუსეთის ღირსების და ინტერესების დაცვა საზღვარგარეთ.

ს ა ზ რ ა შ ე თ ი

საბერძნეთის დეპუტატი პალოტაში წარმოთქმულ სიტყვაში მეფე კონსტანტინემ გამოსთქვა მტკიცე სურვილი მოკვშირებთან შეთანხმებულ მუშაობის შესახებ.

გ ი რ ა ა.

კონგრესზე ერკებერგმა განაცხადა, რომ გერმანიის მდგომარეობა 1921 წ. უფრო უარესი იქნება, ვიდრე უკანასკნელი ექვსი წლის განმავლობაში.

რ უ ს ა თ ი.

გა. დელი ტელეგრაფი იუწყება: თანახმა რეველიდან მოსულ

სარწმუნო წყაროებისა, პეტროგრაფში მოხდა მძღვენი უფლებები, ჩემელსაც წყალსაფენი ძიოები და ზიანათ მტკიცებოდა. ქალაქი აქვს.

ანტი ბოლშევიკური აჯანყება. ფრანგული პრესა აღნიშნავს კავკასიის ჩრდილო-აღმოსავლეთის მთავრობის დაწესებულ აჯანყებას განვიარებას. აჯანყებას იმამ მაძილი მათ ურობს აჯანყება ბოლშევიკურ-ჯერ-ჯერობით 4,000 კაცით, 10 ტყვიის მფრქვეველად და 6 ზარბაზნად დაუჯდათ.

მოკავშირეთა კონფერენცია. ინგლისისა, ბელგიისა და იტალიის მთავრები დაუთანხმნენ საფრანგეთის მთავრობას, რომ მოკავშირეთა კონფერენცია შედგეს პარიზში იანვრის 19.

რუსეთის ამბები. თანახმა ინგლისის ვაზეთების ცნობებისა ამერიკაში რუსეთის თვითმმართველები ამერიკის მთავრობის დახმარებით კრებენ რუსეთში და დახარჯავს ბოლშევიკების წინააღმდეგ საბრძოლველად. მილიტარმა სახელმწიფო სათათბირის კომიტეტს მიწვევს იდაზე ხელი აიღოს. იგი ესაღმებდა ქვესტიციისა და კერენსკის შიქარგანზრახულ ყრილობის მოწვევას.

კომუნისტების დევნა. საფრანგეთის მთავრობამ კომუნისტების წინააღმდეგ მკაცრი ზომები მიიღო. დატუს-ღებულია 10 კომუნისტი, მათ შორის ლორიო, სუვორინი, ბოტა და განო. პალოტამ შემოიღო პასპორტების გასინჯვის ახალი წესი, რომლითაც სურს მას ებრძოლოს საფრანგეთის საზღვრებში ცალკე კომუნისტების შემოსვლას.

გაფიცვა შეიკითხი. შვეიცარიაში გაფიცვის მოქალიების გაფიცვა დაიწყო. მექანიკები ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობეებას მიიბხოვენ გაფიცვის მიმოსვლა შეწყდა.

ს მ რ ა ნ ა შ ი.

დაიწყო მემბაროვთა გაფიცვა, რომლებნიდან ბოსნიაში და პეროკოგოში ვრცელდება მემბაროვნი. მიიბხოვენ ჯამაგირის გადიდებას თანახმა მუშების მიერ მთავრობასთან დადებულ ხელშეკრულებებისა, რომელიც მომდინამე თვის წინად იქმნა შემუშავებული.

გ ა ნ . ს ა მ ვ ი ს და ბ უ ს ა ლ ე ა.

სტამბოლში მოკვ საფრანგეთის წარმომადგენლებმა დატუსალეს გენსლასხევი მთელი თავისი შტაბით. მას ფრანგულს წინააღმდეგ ავითაცის წარმოება პრალდება.

გ ა რ ა ნ შ ი

უნგრეთის სახალხო კომუნისტების შესახებ გამოტანილ მსჯავრის პროტესტის ნიშნად ბერლინში მუშათ: დიდი დემონსტრაციები მოხდა მოსკოვი.

101. პარიზში მოკვმა რუმინის ელჩმა განუცხადა საფრანგეთის პარლამენტის წევრებს, რომ რუმინეთი არ ფიქრობს საბჭოთა რუსეთთან ომის დაწყებას. რუმინის ვაზეთე პი ამტიკებენ, რომ რუმინის მთავრობას სურს რუსეთთან საზავო მოლაპარაკების დაწყება.

ა მ ი რ ი ა.

კონგრესის კომისიამ წარუდგინა ძალით ენერ კია ამერიკაში ორი წლის განმავლობაში სრულებით უნდა აღიკრძალოს, გამოაკლეს იქნება მათთვის. ვინც სიხლის ნათესაო

ბოთ არის დაკავშირებული ამერიკელ მოქალაქეებთან.

ნ ა მ ა რ ი კ ა

ს. დ. პარტიულ ყრილობაზე გიუ სანმა წარმოსთქვა სიტყვა, რომელშიც ის ბალშევიზმის იდეურ გაქორწინებას ასაბუთებს.

ნ ა მ ა რ ი კ ა

იბონიის პოლიტიკა მიიმატა იქნით, რომ ჩინეთი თავის რაკლში მოაქციოს და გამოაცალკავოს რუსეთსგან გზა და გზა იაპონია იტალიებს სხვა და სხვა შორეული აღმოსავლეთის ნაწილებს, რადგან რუსეთი ვერ უწყვეს ჯერადითარ წინააღმდეგობას. მხოლოდ ამერიკა შეეუბრება უნდობლობით და შიში იაპონიას და კიდევ მიმართა ნოტიო რამდენიმე მოათხოვს იაპონიასგან განმარტებას. იაპონიის და ამერიკის დამოკიდებულება ძალზე მწვავე დება.

რ უ ს მ ი

ნესკის ახლო როგორც კონოვანდარტეობის პარტიზანული ბრძოლა ბოლშევიკების წინააღმდეგ პარტიზანებს ხელმძღვანელობს ვინმე შეტჩინი, რომელმაც მოახერხა კავშირის გაშენება მეორე პარტიზანების მეთაურთან.

შ ა ვ ი ზ დ ე ი ს რ ა დ ი ო .

(მოსკოვის „სენს აციები“)

— მოსკოვის რადიო რომლის მიღების დროსაც ხელს უშლიდა სფერანგეთის რადიოს მუშაობა შემდეგს ამბობს: ბათონიდან გასაქცევად ეზადებთან. (გამორთვებულია) საბჭოთა საკონსულოდან გამოთავად ყველა პირს ატუსაღებენ (გამორთვებულია) საზოგადოთ ხელი მიყვს ამოინსტების მისიურ დატუსაღებას ქუთაისის ციხეში 294 კომუნისტი დაწვედულნი.

— ნეიტრალურ ზიანში საქართველომ დაიკავა აშვღიეს ხიდი და განაღმა იგი.

უპანასუნელი ცნობები.

საზრანმეთი და ოსმალეთი.

გაბ. „ბოსფორის“ სატყეით ოფიციალური საფრანგეთი მოწოდებულნი რაც შეიძლება ჩქარა შეჭრისკენ მიმართა ანგორასთან და აგრეთვე, დიდი მომხრეა სევრის ხელშეკრულების ოსმალეთის სასარგებლოდ გადარსებისა.

— 1 ტამბოლის ცნობებით ქემალფაშა კატეგორიული ბრძანება მისცა ოსმალეთში ოსმალთა ჯარის სარდალს, სომხეთის მიწაყლიდან ფეხი არ მოიკვალეს.

— გრანგელის ჯარის ნაწილებს პოლონეთში ჰგზავნიან.

— ირლანდიაში პოლიციის წევრების ქლექტა გრძელდება მეტროპოლის მთავრობა ირლანდიაში ჯარს ჰგზავნისო.

— ბოლშევიკების ცნობით ინდოეთში ინგლისის საწინააღმდეგოთხიდი ამბოხებება, ბოლშევიკები უწყებთან, რომ ინდოეთის აჯანყების მეთაურთა კავშირი აქვს ქემალფაშასთანო.

— სპარსეთის შავსევანები საბჭოთა აზერბაიჯანის ტერიტორიაზე შეიჭრენ ქ. არდებოლიდან და აღნიკოპოლიდან, ხმა დადეს ისინი ინგლისელებისგან არიან მომხადებულნიო.

ახალი ამბები.

დაპარტამენტის მძარცვეები. 31 დეკემბერს 1921 წ. ბათონიში ღამის 11 საათზე ქა-

ბულეთის მცხოვრებმა ხუსენ გოგტიძემ გაძარცვა კახაბერის მცხოვრებნი დურსუნ ბოზენ-ოღლი. დამნაშავე დაპარტამენტულია და მოთავსებულია ბათონის ოლქის საპრობილემში.

მცხოვრებს სოფელ სარფისას რეფიტ გარა იბრაჰიმ-ოღლის გაუბატონებია მისი მეზობლის ხუსთი წლის ვაჟი, ასკანდერ გარა იბრაჰიმ-ოღლი დამნაშავე დაპარტამენტულია და მოთავსებულია ოლქის საპრობილემში.

სოფელ სამებაში, 1 იანვარს დილის 4 საათზე ასლან გითელი-ოღლი და ილია გობლიძე შევიდნენ სულეიმან ჯინჯარ-ოღლის სასამინდში სიმინდის მოსაპარავათ. ხმაურობაზე გამოვიდა ახლიდან სიმინდის მებატონე სულეიმან ჯინჯარ-ოღლი. ასლან გითელი-ოღლი და ილია გობლიძემ ესროლეს და დასტრეს. ერთი საათის შემდეგ დაჭრილი ჯინჯარ-ოღლი გარდაიცვალა. დამნაშავე ბირნი დაპარტამენტული არიან და მოთავსებული ოლქის საპრობილემში.

ილიკო ქურხულის დილაკვირას, 16 იანვარს, დილის 12 ს. შმავესკია თეთრში შესდგება ფრიად საინტერესო მუსიკალურ-მატერული ლექცია მოხეტიალე მუსიკოს ილიკო ქურხულისა.

შუამდგომლობა. ბათონის მაზრის კომისარი შუამდგომლობს მთავრობს განსაკუთრებულ რწმუნებულის წინაშე სამებაში, ქებაში, ხანოში, ცხემლოკანში პირველ დწყებითი სკოლების გახსნის შესახებ.

ფოთის საზღვაო სკოლა. მთავრობის განსაკუთრებული რწმუნებულის წინააღმდეგით 12 იანვარს შესდგება თათბირი, რომელზედაც გაიჩვენა საკითხი. ფოთის საზღვაო სკოლის ბათონში გადმოტანის შესახებ. თათბირში მონაწილეობას მიიღებენ ბათუმის ნავთსადგურის უფროსი, ქალაქის თერთმარტველობის წარმომადგენელი ფოთის ინჟექტორი ფოთის საზღვაო სკოლის და საქართველოს ნავთსადგ. უფროსი.

ქალაქის თითმარტველობის სასურსათო განყოფილების საწრკილმანო მაღაზიაში იყ დება ფხენ ლითეთერი შაჰრი გირანქა 630 მანეთად. მსურველს შეუძლია მიიღოს სასურსათო ბარათით ერთ ფუთამდე.

აჭარის წყალზე ზემო მარადილში, მდგარ ჯარებმა დიდის ადტაცებით მიიღეს ბათონის მოქალაქეთაგან გამოგზავნილი უხვი საჩუქრები. დფროთენებთ ვაშას შესძახიან დემოკრატიის აკვანს ბათონში მისი ფრონტის კომიტეტს აღთქმას სდებენ ბათონი აჭარა ქოროხის მიდამოები მტერს არ გადმოილახვიონ და გაერთიანებულ საქართველოს მთლიანობა რესპუბლიკის თავისუფლება სულის ამოსვლამდე დაიკვან ბათონის კომიტეტის სახელით სალამს უძღვნის ვარდენ ჩხაძე დედების სახელით. ქალბატონ სემიონოვისა მთავ. კომიტეტ. მე ფრონტი თქვენს სიკვარულით ერთი ათად ლომგულდება ყოველივე ფრონტის მიიღეთ გულათადი სალამი ფრონტისაგან მიკვირათ მოწინავე პოზიციებისკენ მთავარ კომიტეტის წევრი იოსები იმედაშვილი

ასათიანის ქ. სახ. № 12 გაძარცვენ ნოჭარის ბელსკვი. კინტრომის უბნის სოფ. სამებაში ყჩადები თავს დაეცენ სულეიმან ჯინჯარ-ოღლის ჯინჯარ-ოღლი მათ წინააღმდეგობა გაუწია

რის დროსაც იგი სასიკდლოთ იქმნა დაჭრილი.

გუშინ მინისტრი ნოე რამიშვილი მთავრობის განსაკუთრებული რწმუნებული გრ. გიორგიძე და ჯარების სარდალი გენ. მდივანი გამგზავრენ ბათონის მიდამოებში ციხე სიმაგრეების დასათვლიერებლად.

მონასტილა მუსიკოსი ილიკო ქურხული პარკ პაუსკისტან.

ამა წლის 3 იანვარს საქათველოს ეწვია გერმანიის რწმუნებული ულრიხი რაუზერი, რომელიც საქართველოდან ევროპაში ბრუნდებოდა ჩვენი მცხოვანი სტუმრები კარლ და ლუიზა კაუცკები.

მოსკოვის შესახებდროთ და წამსვლელის გასაცლებლოთ 3 იანვარს საზოგადო საკრებულოს დარბაზში გამართულ იყო ბანკეტი. შემთხვევით გამოიარა ჩვენმა მოხეტიალემ მუსიკოსმა ილიკო ქურხულმა, ისე, როგორც დარბაზთა უბნებში შეიჭრებოდა ხოლმე იგი ვიოლინოთი და ხელოვნების ნამდვილკრემლებით ატარებს ვიოლინოსთან ერთად მსმინებელ. ესე შეიჭრა იგი დარბაზში და ასწინა ძვირფას სტუმრებს ქართული ჰანგი, რომელიც ასე უხვათ გაფანტულა ჩვენ ლამაზკარდებში და ქმოუთმენლათ ელის მომავალს.

მუსიკით აღტაცებულ სტუმრებს ილიკო ქურხულმა მცირე სიტყვაც გაატანა თან.

— ეს არის ჰანგი, ეს არის სიმღერა ჩვენი მშრომელი ხალხს — უთხრა ილიკო ქურხულმა სტუმრებს — მაშინ, როდესაც აღმოსავლეთის კულტურა ითქვიფებოდა ჩვენ კულტურაში, ქართულ მუსიკალურ ხელოვნებასაც აქა-იქ შეეხებოდა მოსკოვეთის მუსიკის კანონები, რომლებიც ჩვენმა გერმანელმა მეგობრებმა იყო ბერონ-კომოდა და მშრომელი ხალხიც ბატონ-კომოდას მიძიმე უღელის ქვეშ, მუხლის თავებზე წაქცეული, მწარედ გომინდა და კვნიდა. საღამო-საღამომათ კი სადმე კუნძულში, გაბუტული ბეჭევივით ტუჩებ გაბერილი და საცოდავით გულ-ხელდაკრფილი, სტიროდა თავის ბედ-შავ სიციცხლეს. მელოდიები, რომლებიც მაშინ მის ტანჯულ სულში იქმნებოდა, მდურარე კრემლებთან ერთად მოსჩქმდა და მორაკაკებდა მის დაჭრილ-დაკოდილ გულიდან, მის ბკუწ-დაკუწულ იარებოდან და უღებარი მალამოსავით ურჩენდა, უსუსმუტებდა იარებეს ტყვილებს. ხალხის გულიდან წამოზახებოდა მელოდი-მელოდიაზე, ერთა ღვინი წმინდა სანთელისა, ეწვავებოდა მის ისტორიის და ხავსებულ ფურცლებს აქ მუსიკა, ობოლი მარგალიტები ვით ეყინებოდა პერკამენტს, მაგრამ ვის უნდოდა ეს სიმდიდრე? ვინ რათავში იხლიდა ხალხის სულიერ შემოქმედებას მაშინ, როდესაც სველი იმსლა ცდილობდა, რომ როგორმე რაც შეიძლება უფრო მეტი ნივთიერი სიმდიდრე ამოეწრა ხალხის ჯანიდან?

მაგრამ იგი, დადგე გამო და გამოიცვალა ჩარხის ტრიალიც; დედამის ზურგმა ვერდარ შეიუღნოთა უმანკო ადამიანთა უმანკო კრემლი, დედამის გულმა ვერდარ შეისრუტა ანკარა ხალხის, ანკარა სისხლი, — გასკდა მიწა, წამოგარდა ნიაღვრები, წაილევ-წაიპოილევა უსამართლოებაზე დამყარებული ქვეყნებება და მის ნანგრევებზე, და მის რიყზე

წარმოშენდა ახალი სახელმწიფოები, დალოცვლი დემოკრატიის კურთხეული მარჯვენა ელვის სისწრაფით ამენებს თავისუფალ რესპუბლიკებს. როდესაც ჩვენი დემოკრატიის წარმომადგენელი სოციალისტურ გერმანიის წითელ დროშებს მორიდებით აფრიალებდნენ ხალხთა მასაში, ჩვენ მუსიკალურ გერმანიის საუკეთესო ჰანგებს ვამღერდით ხალხში ვიოლინოთი. ჩვენს ხალხს ითვისებდა გერმანიის მუსიკაც ისე, როგორც მის სოციალიზმს, მაგრამ არც თავისას ჰკარგავდა, არც თავისას უარყოფდა. ჩვენ შევიწარმინეთ ენა, შევიწარმინეთ მუსიკა და მასთან ერთად მრავალი სხვა ჩვეულებანი და ხასიათები. მთელის ჩვენის არსებით წარდგეპით ესლა ევროპის წინაშე და ვთხოვლობთ დემოკრადებლობა, ვთხოვლობთ ჩაკეტილკარის გაღებას, ვაკაუნებთ. შეგვიშვით თქვენს აჯახში, ჩვენ თქვენი შეილება ვართ, ჩვენც შეგვიძლიან ჩვენი წვლილი ჩავწვევით განათლებულ კაცობრიობის ცხოვრებაში. გილო კადეც კარი, მაგრამ ყველასი ჯერ არა, ჯერ მარტო გერმანიამ გვიცნო ჩვენ ადამიანებად და გამოგვგზავნა კადეც თავისი წარმომადგენელი. სალაში მას, გამარჯვებ მის ერს.

თქვენ კი, თქვენ ხალხის მეგობარო, მოხუცო კარლო კალკო მშვიდობით და კეთილი მგზავრობით! როდესაც თქვენ აქ ბრძანდებოდი და ათვლიერებდით ჩვენ პოლიტიკურ ცხოვრებას, მე საშუალებას არა შექონდა მოსულიყავ და მუსულ-მოდრეკით მეცა პატივი თქვენ მარჯვენისათვის, — გახლდით მაშინ სოვლეზში, გვადაგობდი მუსიკას და ვკარგდი ჩვენ ღრე-ტყვეში უხვად ჩაუბრტულ ხალხის სულიერ სიმდიდრეს, ხალხის მუსიკას. ეს მელოდიაც, რომელიც მე ესლა მოგასმინეთ ჩემ ეზოების ვიოლინოზე არის წამოღებული ჩვენი მთების მეგობრობიდან. აი ინებეთ, წაილეთ თან და შიგ ჩაქსოვილი ღრბა მწუხარება აცნობეთ ხალხს თქვენი სამშობლოსისას. ხშირი იყო თქვენი აქ მობრძანება! მშვიდობით!

სიტყვა გადაუთარგმნეს გერმანულათ სტუმრებს აღტაცებული კარლ კალკო ადგა ადგილიდან მიეგება ხელი ჩაუარავი მუსიკოსს, ხოლო ილიკო მოწინააღმდეგე ემთხებია კალკის ხელს, რომელიც ამდენი ხანი ასე თავდაცებულათ ემსახრება მუშათა საქმეს.

ლუიზა კალკიმ კი კარლოს სურათი უძღვნა ქურხულს წარწერით „მოხეტიალე მუსიკოსს 3 იანვარის სახსოვრათ“ და უთხრა — ბედნიერათ ჩავთვლით თავს, თუ მაგ წარმტაც ქართულ ჰანგს პირველის ქუჩებზეც გამავრებთო.

დაატუსაღეს მთელი წმინდენობა დემოკრატიულ კომიტეტისა, რომელიც არჩეულნი ყრუბუნებისა და სხვადას ქალაქის ბოლშევიკებზე გადაცემის დროს. შემდეგ დაიწყო რეგისტრაცია მცხოვრებლისა, რომლებსაც სთხოვენ პასუხს შემდეგს კითხვებზე: ბნადრობას 1917 წლიდან ხელობას და ჰყავს თუ არა მას ნათესავი რუსეთის არმიას. ათელ შაბინადრის სწორ პასუხზე მთელი სახლი ითვლებოდა პასუხისმგებლად. ქალაქის მცხოვრებლები ინგლისის ტანთ-საცხელში გამოაწყობილი დაატუსაღეს. იქერდნენ ქუჩაში აგრედვე ჯარში გასწვევ წლოვნების პირთა, ატუსაღებდნენ იმ პირებსაც, რომლებსაც დენიკინისა და ვრანგელის დროს ჰქონდათ მიცემული მოწმობები მცხოვრებთა დასაზინებლად დახვრეტა ჩამოხრებით იყო შეცვლილი. ამ მიზნისათვის ბოლშევიკებმა გამოიყენეს ბალში არსებული ხეები და ეკატერინეს ქუჩაზე ტეაიფრავის სვეტები. ოფიცრებს აღჩობდნენ მუნდირებში. ჩამოხრებულთა შორის იყენენ ქალებიც, სულ სამი ათას კაცამდე ჩამოხრჩვენს. ბოლშევიკების ბატონობის რამოდენიმე დღის შემდეგ შუშებში დაიწყო ზრდა მათ წინააღმდეგ მიმართულმა მტრულმა განწყობილებამ, რასაც თვიური ჯამაგირის შემმცირებამაც შეუწყო ხელი. მიტინგზე მიუხედავად ბოლშევიკების ყოველგვარ ცდისა, მენშევიკების რეზოლიუციებს ლემსლობდნენ. პეტროპოვლოვის ქარხანაში გაჩხრკის დროს თორმეტი ტყვიის მფრქვეველი აღმოაჩინეს, რის შემდეგაც დაიწყო რეპრესიები ამ ქარხნის მუშების წინააღმდეგ. ბაზარი სრულიად დაკარიღებულთა, გირანქა პური 2,500 მან. ლიოს. პურის ბაზათებით მცხოვრებლებს სულზე ერთი მეოთხედ გვიანქა პურს იძლევენ.

ინგლისი და რუსეთი.

ლონდონი. ინგლისის პრესა შემდეგს ვადმოვეცემს: ინგლისის მთავრობის უკანასკნელი სხდომა, როგორც ჩანს, დაუდებს ბოლოს იმ მოლაპარაკებას, რომელიც სწარმოებს რუსეთსა და ინგლისს შორის სადაქრო დამოკიდებულების აღდგენის შესახებ. სხდომა რამოდენიმე საათს გაგრძელდა. კაბინეტი ორ პარტიად გაიყო: ერთ მხრით ლიიდ ჯორჯი, ბონარ-ლოუ და რობერტ ბორნი მომხრენი იყენენ სავაქრო შეთანხმებისა. მეორე მხარეზე იყენენ — კერზონი, ჩერჩილი, ლონგი და ბირკენზოდი. ეს ჯგუფი დაყინებით მიათხოვდა გარანტიებს რუსეთისაგან საქართველოსა, სომხეთისა და აზერბეიჯანის შინაურ საქმეში ჩაურელობას შესახებ.

სრულიად საქართველოს განსავლელთა კავშირის მეორე პრილოვა.

იანვრის 9-ს ქალაქის თვითმართველობაში შესდგა სრულიად საქართველოს მისწავლებელითა კავშირის კრება. კრებას ხსნის დღის პირველ საათზე ვ. ბერჯანაძე, რომელიც მთავრათეს კრებას მოკლე მისალომებით და უსურვებს ნაყოფიერ მუშაობას ამის შემდეგ ხდება პრეზიდენტის არჩევნი თამეჯდომარედ დასახელებული იოს კანდიდატი ლ. მდივანი და არ. ფითლიძე. პირველმა მიიღო 22 ხელი. ხმა მეორემ 24, არჩეულია ფითლიძე. თამეჯდომარის ამხა აკვებად ირევენ ჩიგოგიძეს და პარკაძეს მდივნებად ვ. ძიძიუყრი და ვ. ხუროთყვი.

პირიმის საშინალოაგანი.

კოსტანტინოპოლი. „ქურნალ დორიანტი“ სწერს: კონსტანტინოპოლში სევესტოპოლიდან მოვიდა იტალიის გემი, რომელმაც ყირიში ბოლშევიკებს საქონელი მიუტანა. გემის ეკიპაჟი, საშინელი სურათი წარმოაუღდა: ბლის გასწვრივ იღვა სახარხობლები, რომლებზედაც ჩამოხრებოდათ გემები უვიდა. ბნელ დამეში იტალიის გემზე გაპარა ორი რუსი, რომლებსაგანაც მატროსებმა გაიგეს შემდეგი: პირველად ბოლშევიკები მხოლოდ მძარცველებს სდვენ ნიდენ, შემდეგ სევესტოპოლში დარჩენი მოხელეებსა და ოფიცრებსაც დაუწყეს დენა. დაარსეს ორი ჩრებეიარკა. პირველად ყოველისა

შემდეგ წაკითხულ იქნა ყრილობის წესდები: 1) მოხსენება საბჭოს მოქმედების შესახებ; 2) კავშირის შემდგომი ვასილი, 3) მოხსენება სარევიზიო კომისიისა; 4) მასწავლებელთა ნივთიერი მდგომარეობა; 5) დროებითი წესდების შესწორება და ინსტრუქციები; 6) მოხსენება გამომცემლობის შესახებ; 7) მასწავლებელთა კოოპერატივი; 8) მასწავლებელთა საურთიერო და მხარე დამსწავლელი კლასი; 9) მასწავლებელთა ახალი შტატები; 10) კავშირის შექმნის რეგისტრაცია; 11) განათლების დღე; 12) არჩევნები-

დღიურ წესდებზე მსჯელობის დროს დარბაზში შემოდის განათლების მინისტრი გრ. ლორთქიფანიძე და მისი ამხანაგი ნ. ცინცაძე, რომელთაც კრება ტაშით ეგებება. ბ-ნი მინისტრი ესალმება კრებას მთავრობის სახელით, და აღნიშნავს თუ რა დიდი პასუხისმგებლობა და მნიშვნელოვანება აქვს მასწავლებელთა ყრილობის მუშაობას. ქართველ ერს-ამბობს მინისტრი-აქვს ძველი ისტორია, ძველი კულტურა. ქართველი ხალხი არსებობდა, ხოლო ნამდვილი გაეროვნება ერისა სწორედ დღეს იწყება. ნაწილი ამ დიდი მუშაობისა შესრულებულია, მაგრამ მეორე და უდიდესი ნაწილი ხალხის გაეროვნებისა არ უნდა მოხდეს. არ არის საკმარისი ხალხი ინარჩუნებდეს თავის არსებობას მაგარი ხმლით და გმირული მკლავით. ის უნდა ეყრდნობოდეს უმთავრესად ფართე მასის კულტურას, მარტო მწიგნობრება და მმართველი წრეები კი არ უნდა წარადგენდეს ერს, არამედ მთელი ერი თავის არსებით შეადგენს ერთგულ სახელმწიფოს ნამდვილ ფუძეს, მასის გაეროვნება, ხალხში კულტურის ვაფანტა, დაკისრებული აქვს მასწავლებლობას მიუხედავად ამ დიდი მოვლულობისა, რომელიც დაკისრებული გაქვთ თქვენ, თქვენი მდგომარეობა მატერიალურად აუტანელია და ამას არა თქვენზე ნაკლებ გულმტკივნეულად გრძნობს თქვენი მთავრობა და დღეს მას დიდი წესდებში აქვს თქვენი მდგომარეობის გაუმჯობესება. კოოპერატივის დახმარებით, პროფინციულ მასწავლებელთა, რომლებიც ვერ სარგებლობენ მუშაობა მაგიდით მინისტრის სიტყვის შემდეგ არჩეულ იქნა სარეგლამენტო კომისია.

რუსეთი და ქ. ნოვოროსია.

მოსკოვის მთავრობის კაცკისილი წარმომადგენლები სავალიუტო სიქონელს თავს უყრიან ქ. ნოვოროსიაში, ორჯონიკიძემ აზერბეიჯანის სიმდღრით დატვირთული ვაგონები, რომლებიც ბათუმისაკენ უნდა გამოგზავნათ, გააბრუნა ქ. ნოვოროსიაში მოსკოვის მთავრობას ვათაწვეტილი აქვს, რომ ვეროპასთან სავაჭრო ურთიერთობა აღადგინოს, ამისათვის შავი ზღვის

ნავთსადგურებში უყრის თავს იმ სავალიუტო ქონებას, რომელიც გამოაქვთ აზერბეიჯანიდან და სომხეთიდან.

რუსეთი აზერბეიჯან სომხეთის სიმდღრით ანახლებს ურთიერთობის ვერობის კაპიტალთან, ხოლო აზერბეიჯან სომხეთს თავის სიმდღრის საშუალებად არაფერს არგუნებენ.

რუსეთი განზრახ ნოვოროსიაში ისტუმრებს აზერბეიჯან სომხეთს საქონელს, რომ ქ. ბათუმით უკან დაბრუნებულ კაპიტალიდან საამდლო საქონელიდან აზერბეიჯან სომხეთში წილი არ მოითხოვონ, ამ რიგათ რუსეთი შეუდგა აზერბეიჯან სომხეთის ბუნებრივ სიმდღრეთა ვაჩანაგებას. უხაროდეთ ბაქოს და ერევნის ახლად გაწივრებულ დიპლომატებს.

ი. ა.—ლი.

მუშათა სხოპრება.

სეკრეტარიატში. სანაპირო სომეხ მუშებისაგან, რომლებიც წინად მუშაობდნენ „კავკას მერკურში“, სეკრეტარიატში შემოვიდა ვრცელი განცხადება, რომელშიაც უკმაყოფილებას აცხადებენ სანაპირო მუშების კავშირის მათადმი ვითომდა უკანონო მოქმედების შესახებ: ისინი კავშირმა არ მიიღო წევრებად და არ დაუშვა სამუშაოდ. სთხოვეს სეკრეტარიატს მიიღოს ზომები, რათა ისინი იქნას კავშირის წევრებად მიღებული და სამუშაოზე დაწვევული. რადგანაც მათ მიერ შემოტანილ განცხადებაში ვერ არის ნათლად გარკვეული ნამდვილი მიზეზი და ვერ არის წამოყენებული საკმაო საბუთები კავშირის უკანონო მოქმედების, ამისათვის სეკრეტარიატმა გადაწყვიტა თავის წარმომადგენლის გაგზავნა, რომ ადგილობრივად დაეკიხოს ორგანიზაციის, გამომარჯობის სინამდღრედ და წარმოადგინოს სეკრეტარიატში თავისი შეხედულება ამ საქმის შესახებ.

ლითონზე მომუშავეთა კავშირი. ლითონზე მომუშავეთა პროფსინონალურ კავშირის გაბეგობამ იქონია რა მსჯელობა ზოგჯერ ამხანაგების მოქმედების შესახებ გადაწყვიტა: „რადგანაც გაბეგობის განქორციელების მიწოდებამ ვერ მოახდინა გავლენა იმ ამხანაგებზე, რომლებიც არ იხდიან სწავლელთა გადასახადს და პირნაილთ არ ასრულებენ კავშირის წევრის სავალდებულო მოთხოვნებებს, კავშირს გამგეობა დაუშვებლად სცნობს წევრების ასეთ საქციელს და საქირით სცნობს მიიღოს მათ წინააღმდეგ სასჯელი ზომები და ყოველი ღონის ძიება იხმაროს, რათა ისინი არ იქნას დაწვებული არსად სამუშაოზე და გამოუცხადონ ბოიკოტი.“

რკინისგულთა კავშირში. ბათუმის რაიონის რკინის გზის მუშა მოსამსახურეთა ყრილობაზე გამგეობის მუშაობის შესახებ მოხსენება გააკეთა ამ გ. ხელაძემ. მ-მხსენებელმა აღნიშნა, რომ

რაიონულ გამგეობის მუშაობა ვერ იყო ფრიად ნაყოფიერი იმიტომ, რომ სექციის ყველა წევრები ვერ ესწრებოდნენ გამგეობის სხდომას, რადგანაც ადგილობრივი ადმინისტრაცია არ ანთავისუფლებდა მათ. აუცილებელ საქირთვება მოითხოვს, რომ შემდეგში ყველა სექციის წევრები განთავისუფლდეს, როდესაც გამგეობის სხდომა იქნება დანიშნული. რაიონულ გამგეობას საშუალება არ ქონდა ეწარმოებია კულტურული განმანათლებელი მუშაობა, რადგანაც ამისათვის არ არის სჭირად მომზადებული გამოცდილი მუშები. მასობრივად მუშებში კულტურულ განმანათლებელ მუშაობისა კი დიდი ბათუმში რაიონს აქვს ბიბლიოთეკა-სამკითხველო.

სკოლის საქმე ფერხდება უბინაობისა და საქირა ევეჯელობის უქონლობისა გამო მოსწავლეთა რიცხვი სამოცამდე და ეს რიცხვი დღით დღე იზრდება. მასწავლებლებს არა აქვთ ბინა, რის გამო მათი მდგომარეობა ძლიერ ცუდია. საქმეში დამხარების საქმე სერთოდ, დაყენებულია კარგად, მხოლოდ ზოგიერთ მოსამსახურეებში უკმაყოფილებას იწყებს ნედიკამენტების ნაკლებობა. ძალიან ცუდად სტვას ბინის საკითხი და ზოგიერთებს ცხოვრება უხდება ვაგონებში. მრეწველობის მოსამსახურეთა კავშირში.

სავაჭრო სამრეწველო მოსამსახურეთა პროფსინონალურ კავშირის გაბეგობამ იქონია მსჯელობა მთელი საქართველოს სავაჭრო მრეწველობის მოსამსახურეთა კავშირების შეერთებისა და მთავარ ცენტრის შექმნის შესახებ, ფრიად სასურველად იქნა ასეთი ხელმძღვანელი ორგანოს დაარსება, რომელიც გააღვივებს ორგანიზაციულ მუშაობას და ხელს შეუწყობს საერთო კულტურულ-განმანათლებელ მუშაობას და ეკონომიურ მდგომარეობის გაუმჯობესების საქმეს. ამ მიზნით გაბეგობამ მიმართა თბილისის გაბეგობას, რათა მას აეღო თავის თავზე ინიციატივა მთავარი ორგანოს დაარსებისა და რომ ეს მიზანი ცხოვრებაში დაჩქარებით იქნას გატარებული, ამისათვის გაბეგობას მიანიხსნა საქირად იქნას ამ ახლო ხანში მოწვეული თბილისში თათბირი ყველა სავაჭრო-სამრეწველო კავშირების წარმომადგენლებისაგან საერთო მოქმედებისა და მუშაობის ხაზის გამოსამუშავებლად. ასეთ წინადადებაზე თბილისის გამგეობა დათანხმდა და ამ ქმედ მიღებულია ზომები ამ საკითხის მოსავარებლად.

კავშირებში. ყველისათვის ცხადია და უდავოა მნიშვნელობა და საქირთება პროფსინონალურ კავშირების არსებობისა, მაგრამ სამუშაოდ, რაც უნდა კათვებოდეს, ის არ კეთდება და პროფსინონალური ორგანიზაციების მუშაობა და ნაყოფიერება ვერ არის

სასურველ ნიადაგზე დაყენებული. ამ მხრით, რა თქმა უნდა, ქ. ბათუმში წარადგენს ჩამორჩენილ ადგილს სხვა საქართველოს ქალაქებზე, სადიც კი არსებობს ასეთი კავშირები. ჩვენ მიზნად არა გვაქვს ფართელ შევეხოდ ამ საკითხს, მხოლოდ საქირად მიგვანიხსნა გაცვათ აღწერილობა ორგანიზაციებში მუშაობის შესახებ. მაგალითად ამ გულგრილობისა მოგიყვანოთ თუ გინდა ასეთი შემთხვევა, რომ 28 კავშირების მივიგრაღ კოტათ თუ ბევრად ნაყოფიერი მუშაობა სწარმოებს მხოლოდ ორ-სამ კავშირებში, დანარჩენებში კი ან სულ არ სწარმოებს არავითარი მუშაობა, ანდა თუ სწარმოებს არაფერი არ კეთდება. ზოგიერთ ამხანაგებს ძალიან ხშირად უყვართ ხოლმე მარტო ცხ-

რიელი სიტუაციით რუსეთში სხვა ამხანაგებ შემწიერებს მიიყენებენ და თან-თან კავშირებს უკმაყოფილებს. ხშირი იყო მოგონება, მაგალითად, როდესაც კრება იკრიბება საკითხი სმება ამხანაგების გულგრილობის შესახებ, ყველი ერთხმით სცნობს საქირად და ადგენენ, რომ ამხანაგებმა უნდა იმუშაონ, გააცხოველონ და განაყოფიერონ კავშირებში მუშაობა, სდება კიდე არჩენენი და გგონია, რომ საქმე გამოკეთდება, მაგრამ შემდეგში ისეთივე გულგრილობა, უუნარობა, როგორც იყო წინად. ასეთი კულტურლობა ამხანაგების მიერ დაუშვებლად უნდა ჩათვალოს და საქირაა, რომ ნამდვილ ნაყოფიერ მუშაობას მიჰყონ ხელი.

რედაქტორი ძ. მამთარაძე.

ქართული ენის მასწავლებელი-ეკონომისტი. ჰ. კ. ი. ს. რ. უ. ლ. ბ. ს.

სიბუთის ქალაქების, წესდების, კანონპროექტების და მოხსენებების რუსულიდან ქართულად გადათარგმნა. იგივე ასწორებს ენასა და სტილს (მოთხრობები, სახელმძღვანელოები და სხვ.) მისამართი: სახელმწ-ფო ბანკი (ლონდუკო-კორსაკოვის ქ. № 8) სთ. 4-7 1/2 სთ. ზრ. ბოტაძე. (3-1) 4-2-15.

მიიღება ხელის მოწერა 1921 წ. ყოველდღიური გაზ. „ბათუმის სხოპრებაზე“ მთელი ფასი ქალაქში 800 მან. ქალაქ გარეთ 1200 მან. მუშა მოსამსახურეთათვის და მასწავლებელთათვის ფას დაკლებით. ხელ მოწერა მიიღება მარინეს პრო-სპექტზე საბაშვილის სახლში.

გ ა ნ ც ხ ა დ ე ბ ა

ფრონტის დამხმარე კომიტეტი

მ ი ა ნ ვ ა რ ს ფ რ ო ნ ტ ი ს დ ა მ ხ მ ა რ ე კ ო მ ი ტ ე ტ ი მოაწუბს ვაჭრობას ფრონტის სასარგებლოდ 47 რესტორანსა, სასტუმროსა, სარძევესა და სარეზში. ვაჭრობა გაგრძელდება ღამის 1 საათამდე. ვაჭრობას უხელმძღვანელებენ განსაკუთრებულად დანიშნული კაცები სია ამ სავაჭროებისა: „ბაილინი“, „არტედი“, საზოგადო საკრებულო (კლუბის), მარანი, სარძევე ივანე მგელაძისა, ბო მონდი მეგრულიშვილისა „კავკასი“ ურუშაძისა, რესტორანი „ფრანცია“, „ლონდონი“, „ფორტუნა“, „საქართველო“, „სანრემო“, „ინტერნაციონალი“, სარძევე „დრუშა“, ამერიკის „ბარი“, „ფლოფე ოს“, გაბრიძის რესტორანი, ძნელაძის რესტორანი, რესტორანი „ველ მელ“, რესტორანი ჩოხატაური, რესტორანი ლევინაძისა, რესტორანი ჩუნიძისა, რესტორანი კაციტაძის, სარძევე ავაზივისა, „კაფე-ვაშინტონ“, რესტორანი „მოლო მხანგი“, „ალავერდი“, „არგო“, „დარილი“, სარძევე ძაძიგურისა, რესტორანი გვეჯაძისა, რესტორანი „ვერდნი“, კაფე რესტორანი, ჯიბლადის რესტორანი, ქალთა წრის სასადალო იულო მაჭარაძის რესტორანი, ზენიაშვილის რესტორანი, კაფე „ბირვა“, სარძევე უგუღავისი, „კაფე კერასუნდი“, რესტორანი „ნებაოლი“, რესტორანი სანიკიძისა, გიორგი ჩოგვაძის რესტორანი, ნიტიტო გვეჯაძის რესტორანი და „კაფე-რესტორანი „კონსტანტინოპოლი“.

დავკარგე
ნუსხა სამხედრო ბეგრის მოხდის შესახებ ილარიონ ს. ევანგის ძე ჯიქიას სხელებზე მოცემული სენაკის სამაჯრო ერობის სამხედრო აღრიცხვის უფროსისაგან 1920 წელს. ჩაითვალოს გაუქმებულით. 23 1-1

ს ა ლ ვ ი ნ ა გ ა ს ხ რ ო ნ ო მ ი უ ლ ი მ ა ლ ა ზ ი ა
ი ყ ი ღ ე მ ბ ა და წ მ ე ნ დ ი ღ და ც დ ი ლ ი ნ ა მ დ ვ ი ლ ი
კონიაკი „IMPERIAL“
და ს ხ გ ა ს ა ს მ ე ლ ე ბ ი მ ა დ ა ლ ი დ ი რ ხ ე ბ ი ს ა
ს ა ვ ა ზ რ ო სა ხ ლ ი ქ მ . ს ე ს ი ა შ ვ ი ლ ე ბ ი ს ა და ა მ ხ .